

שרשרת הזהב

בוסקוביץ׳ היה כל כולו איש התרבות האירופית; יחד עם זאת, הוא חש גם בצורך עמוק לגלות את האוצר הבלום של המורשת התרבותית-רוחנית של עמו. (במסגרת זו הצטרף ב-1936 לארגון יהודי מקומי בעיר הולדתו קלוז׳,) הוא חיבר מאמר בשם יישאלת המוסיקה היהודית״, בו פרס את משנתו על מטרותיו הייחודיות של המלחין היהודי. (במסגרת) בחיפוש (זה) אחר שורשיו, הוא סייר בשנים 1935-6 בכפרים שבהרי הקרפאטים, כדי להכיר וללמוד את הפולקלור העשיר ואת השירים היפהפיים של הקחילות היהודיות שהתגוררו שם. בהשראתו של מסע זה, על שלל חוויותיו, הוא חיבר במהלך השנים 7936-7 סוויטה המבוססת על שבעה שירי-עם יהודיים של מזרח אירופה בשם שירי עם (Chansons Populaires Juives), בגרסאות לפסנתר סולו ולתזמורת.

ב-1938, הוזמן בוסקוביץי להיות נוכח בביצוע הבכורה של היצירה בארץ ישראל, ביקור שבעקבותיו החליט (לעלות) להשתקע בארץ (רי ייעל המלחיןיי לעיל); הוא נהג לומר שהיצירה הצילה את חייו. לאחר עלייתו, בחר המלחין לשנות את שמה של היצירה ל-שרשרת הזהב (על-פי מחזה מאת יייל פרץ). הוא ראה בשם הזה סמל להמשכיות ההיסטורית של שרשרת הדורות של העם היהודי – מהעבר אל ההווה, עם המבט לעתיד. שירי הסוויטה נותנים ביטוי לנשמת העם ומהווים, בדיעבד, מצבת-זיכרון לתרבות שנכחדה בשואה.

פרקי היצירה הינם:

- 1. יישלאף מיין טוכטעריי שיר ערש
 - 2.ייתצקילהיי שיר חתונה היתולי
- 3. ייפרעגט די ועלטיי הקושיה הנצחית
 - 4. ייוישמח משהיי -- מרש חסידי
 - 5. ייטיף אין ועלדעלעיי שיר אחבה
 - 6. יייאמה, יאמה" -- שיר הנערה
 - 7. ייוטהר ליבנויי ריקוד חסידי

ב-1995, עיבד הפסנתרן יהלי וגמן את הנוסח התזמורתי של שרשרת הזהב לפסנתר בארבע ידיים. תוך השוואה בין הפרטיטורה התזמורתית לבין כתבי-היד של שני הנוסחים לפסנתר סולו (הנוסח השני נכתב בארץ), ערכתי את היצירה ע"י העברה של הנחיות בצוע ואי-אלו אקורדים מנוסח אחד למשנהו על מנת להעשיר את הצללת המרקם, והוספתי קשתות (והנחיות ביצוע אחרות) התואמות את ביצוע המשפטים בנגינת הפסנתר.

מרים בוסקוביץי

Commentary for "The Golden Chain "

European culture, art and spirit were an integral part of A.U.Boskovich's personality. Yet, at the same time he felt an innermost necessity to enhance his connection with the treasures if his Jewish heritage. He joined an organization of Jewish students who's aim was to reinforce the awareness of the Jewish community in Transylvania of their culture and wrote an extensive article " The Problems of Jewish Music " in which he displayed his ideas about the particular goal of the Jewish composer. In continuous search for his roots the young composer toured in 1936 diverse villages in the Carpathian Mountains to get acquainted with the rich folklore and collect the beautiful songs of the Jewish communities who lived there. Inspired by the experience of this tour he composed (1936/7) his suite "Chansons Populaires Juives" based on seven East European Jewish folksongs for orchestra and for piano solo. The duet version was arranged by Yahli Wagman 1995)

In 1938 Boskovich was invited by the "Palestine Symphony Orchestra" - now the "Israel Philharmornic Orchestra" -to attend the premiere of his work under the baton of Maestro Issai Dobrowen. Boskovich came as a visitor but decided to settle down in his ancient- new homeland and participate in the musical, cultural renaissance of his people. He then renamed his suite " The Golden Chain " (after a play by J.L.Perez) .considering this title symbolizing the continuous chain of generations throughout Jewish history.

In retrospect this work can be considered as a memorial of Jewish culture and tradition that perished in the Holocaust.

The suite includes the following songs:

- 1."Sleep my daughter" Lullaby
- 3." The Eternal Enigma "
- 5. "Deep in the Woods" Love Song
- 7. "Purify our Hearts" Chassidic Dance
- 2. "Chazkele "- A Comic Wedding Song
- 4. "And Moses Rejoises "-Chassidic March
- 6." Yume Yume" -Song of a Maiden

M.B.